

וְהוֹצִיא כְּאוֹר צִדְקָהּ וּמִשְׁפָּטָהּ בְּצַדִּיקִים:
 זֶהוּ הַדָּם לְהַנְהוּמָה וְהַתְּחַלּוּל לֹא אֵל תִּתְחַר בְּמִצְלֵיחַ דְּרָבּוּ בְּאִישׁ עֲשֵׂה מְזֻמוֹת:
 ח הַרְף מֵאֵף וְעֹזֵב חֲמָה אֵל תִּתְחַר אֵף לְהַרְעֵ: ט כִּי מֵרַעִים יִפְרֹתוֹן וְקִנְיֵי יְהוָה
 חֲמָה יִירָשׁוּ אֶרֶץ: י וְעוֹד מְעַט וְאִין רִשְׁעֵ וְהַתְּבוֹנְנָת עַל מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ:

— זוהר תהלים —

שְׁהִיו הוֹלְכִים. בֵּין כֶּף רְאוּ אִישׁ אֶחָד שְׁהִיָּה בָּא, וְאָמַר לָהֶם: בְּבִקְשָׁה מִכֶּם, תִּנּוּ לִי מְזוֹן פֶּת לֶחֶם, שְׁשֵׁנִי יָמִים אֵלֶּה שְׁתַּעֲיֵתִי בְּמַדְבָּר וְלֹא אֶכְלֹתִי דָבָר. נִשְׁמַט אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁנֵי גְבָרִים, וְהוֹצִיא מְזוֹנוֹ שֶׁהוּא הֵבִיא לְדָרֶךְ, וְנָתַן לוֹ וְהֵאֲכִיל וְהִשְׁקָה אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: מַה תַּעֲשֶׂה עִם הַמְּזוֹן, שְׁהִרִי אֲנִי אֶת שְׁלִי אֲנִי אוֹכֵל? אָמַר לוֹ: וְמָה עַל שְׁלֶךְ אֲנִי הוֹלֵךְ? יֵשֵׁב אֶצְלוֹ אוֹתוֹ עֲנִי, עַד שֶׁאֶכֶל כָּל מַה שְׁהִיָּה אֶצְלוֹ, וְאוֹתוֹ לֶחֶם שֶׁנִּשְׁאָר נָתַן לוֹ לְדָרֶךְ, וְהִלֵּךְ לוֹ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, לֹא רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁדָּבָר זֶה יַעֲשֶׂה עַל יְדִינּוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוּלַי נִגְזַר דִּין עַל אוֹתוֹ אִישׁ, וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַזְמִין לְפָנָיו אֶת זֶה כְּדִי לְהַצִּילוֹ. בְּעוֹד שֶׁהִלְכוּ, הִתְעַיַף אוֹתוֹ אִישׁ בְּדָרֶךְ. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: וְלֹא אֶמְרָתִי לָךְ שֶׁלֹּא תִתֵּן לֶחֶם לְאַחֵר? אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי, הִרִי מְזוֹן עִמָּנוּ, נָתַן לוֹ לְאַכֹּל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הִתְרַצָּה לְהוֹצִיא מִמָּנוּ אֶת הַזְּכוּת? נִלְךְ וְנִרְאָה, שֶׁהִרִי בְּנֻדָּאֵי בְּצוּרַת פָּנָיו שֶׁל זֶה, הִדְפּוּס שֶׁל הַמּוֹת נִאָחֵז, וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַמֵּן זְכוּתוֹ כְּדִי לְהַצִּילוֹ.

בֵּין כֶּף יֵשֵׁב אוֹתוֹ הָאִישׁ וְיִשֵּׁן תַּחַת אֵילָן אֶחָד, וְחֲבֵרוֹ הִתְרַחַק מִמָּנוּ וְיֵשֵׁב בְּדָרֶךְ אַחֲרָת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֲזִיָּא,

הַטּוֹב הַזֶּה, אֲזוּ הוּא שׁוֹרָה בְּתוֹכָהּ, וְאֵתָהּ אֵל תִּפְחַד מִמָּנָה. אֲזוּ - (אִיּוֹב כ"ב) וְתִגְזֹר אֶמֶר וְיָקֵם לָךְ וְעַל דְּרָכֶיךָ נִגְהֵ אֹר. בֹּא רְאֵה, בְּנֵי הָאָמוּנָה מְנַהִיגִים אֶת זֹאת לְרִצּוֹנָם בְּכָל יוֹם. מִי הֵם בְּנֵי הָאָמוּנָה? אוֹתָם שְׁמַעוֹרְרִים הַטּוֹב הַזֶּה כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא חָס עַל שְׁלוֹ, וְיוֹדְעִים שֶׁהִרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לוֹ יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מְשִׁלִּי י"א) יֵשׁ מִפִּזֹּר וְנוֹסֵף עוֹד. מַה הַטַּעַם? מִשׁוֹם שֶׁזֶה מְעוֹרֵר בְּרִכּוֹת כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא יֹאמֵר: אִם אֵתָן אֶת זֶה עִכְשָׁו, מַה אַעֲשֶׂה לְמַחֵר? אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ בְּרִכּוֹת עַד בְּלֵי דֵי, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ. וּמִשׁוֹם כֶּף, וְכִי תֹאמְרוּ מַה נֹּאכֵל בְּשִׁנָּה הַשְּׁבִיעִת וְגו', מַה כְּתוּב? וְצוֹיִתִּי אֶת בְּרִכְתִּי לָכֶם בְּשִׁנָּה הַשְּׁשִׁית וְעֲשֵׂת אֶת הַתְּבוּאָה לְשִׁלֵּשׁ הַשָּׁנִים. וְעֲשֵׂת?! וְעֲשֵׂתָהּ הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת! מַה זֶה וְעֲשֵׂתָ? אֲלֵא לְהוֹצִיא ה', שֵׁיֵשׁ לָהּ שְׁמִטָּה וּמְנוּחָה וְלֹא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה. כְּתוּב (שְׁמוֹת ט"ז) רְאוּ כִי ה' וְגו', נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמִים וְגו'. כְּגוֹן זֶה, וְצוֹיִתִּי אֶת בְּרִכְתִּי לָכֶם בְּשִׁנָּה הַשְּׁשִׁית וְגו'.

צְדָקָה הִיא עֵץ הַחַיִּים

בְּטַח בְּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וּרְעָה
 אָמוּנָה (ל"ג): [זוהר - ויקרא - פ' בהר
 (דף ק"א:)] רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
 בְּדָרֶךְ, פִּגְעוּ בְּאוֹתוֹ הַר, מְצָאוּ שְׁנֵי גְבָרִים